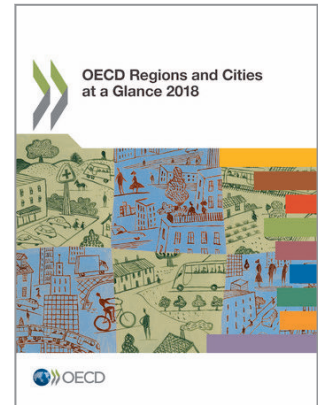

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regions and Cities at a Glance 2018

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/reg_cit_glance-2018-en](https://doi.org/10.1787/reg_cit_glance-2018-en)

ΟΟΣΑ Περιφέρειες και Πόλεις με μια ματιά 2018

Περίληψη στα ελληνικά

Καθώς η οικονομική ανάκαμψη από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ωριμάζει, παρουσιάζονται ενδείξεις για την ευρύτερη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων στο εσωτερικό των χωρών. Μεταξύ του 2000 και του 2007 οι περιφερειακές ανισότητες εντός των χωρών είχαν αυξηθεί. Παράλληλα, οι χώρες χαμηλού εισοδήματος ακολουθούσαν πορεία κάλυψης της οικονομικής καθυστέρησης. Ως αποτέλεσμα, στην αρχή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης οι ανισότητες εντός των χωρών ξεπέρασαν εκείνες μεταξύ των χωρών. Η τάση αυτή έχει αναστραφεί από το 2011 και έπειτα, καθώς οι ανισότητες εντός των χωρών μειώνονται σημαντικά, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία έτη. Η αναστροφή αυτή συντελέστηκε πρώτα σε μη ευρωπαϊκές χώρες, και επεκτάθηκε μόλις πρόσφατα στην Ευρώπη όπου η οικονομική ανάκαμψη είχε καθυστερήσει. Παρά τις παραπάνω ευπρόσδεκτες βελτιώσεις, οι περιφερειακές ανισότητες παραμένουν μεγάλες από πολλές απόψεις.

Κατά τη διάρκεια αυτών των διαφορετικών φάσεων, οι πρωτεύουσες και οι μητροπολιτικές περιοχές, δηλαδή οι αστικοί οικισμοί με τουλάχιστον 500.000 κατοίκους, συνέχισαν να συνιστούν πόλους έλξης τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα άτομα. Από το 2000 και έπειτα ο πληθυσμός των μητροπολιτικών περιοχών αυξανόταν κατά 0,75% ετησίως και σήμερα αντιπροσωπεύει το 60% περίπου του εθνικού ΑΕΠ. Επίσης, οι μητροπολιτικές περιοχές παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά μεταναστών, καθώς και υψηλότερα ποσοστά καινοτομίας και σύστασης επιχειρήσεων.

Παρά την πρόσφατη μείωση των περιφερειακών διαφορών, πολλές περιοχές που ήδη υστερούσαν το 2000 συνεχίζουν να πασχίζουν για να ανακτήσουν το χαμένο έδαφος σε σχέση με τις άλλες πιο εύπορες περιοχές της χώρας τους. Για παράδειγμα, η πλέον παραγωγική περιφέρεια εντός μίας δεδομένης χώρας του ΟΟΣΑ είναι κατά μέσο όρο δύο φορές πιο παραγωγική από όσο η λιγότερο παραγωγική περιφέρεια και οι διαφορές όσον αφορά τις δυνατότητες απασχόλησης παραμένουν σημαντικές. Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι, καθώς οι υποεθνικές αρχές περιορίζουν τις δαπάνες σε σύγκριση με το παρελθόν, ενδέχεται να υποβαθμίζεται όλο και περισσότερο η ικανότητα να διατηρηθούν οι υποδομές και οι δημόσιες υπηρεσίες σε καλή κατάσταση σε πολλές περιφέρειες.

Στην παρούσα έκθεση παρέχεται μία περιεκτική αξιολόγηση της προόδου που σημειώνουν οι περιφέρειες και οι πόλεις στην προσπάθειά τους να οικοδομήσουν ισχυρότερες οικονομίες, να επιτύχουν υψηλότερη ποιότητα ζωής για τους κατοίκους τους και να διαμορφώσουν κοινωνίες με λιγότερους αποκλεισμούς. Παρέχεται επίσης μία συγκρίσιμη εικόνα των τάσεων σχετικά με τη χωρική διάσταση της παραγωγικότητας, την οικονομική ανάπτυξη, την επιχειρηματικότητα και την ευημερία στις περιφέρειες και τις πόλεις στις χώρες μέλη και σε επιλεγμένες χώρες μη μέλη του ΟΟΣΑ. Δίνεται ειδική έμφαση στις χωρικές ανισότητες όπως οι διαφορές όσον αφορά το εισόδημα και τις ευκαιρίες, την ένταξη των μεταναστών στις περιφέρειες του ΟΟΣΑ, καθώς και στις ανισότητες μεταξύ των φύλων σε πολλές διαστάσεις της ευημερίας σε περιφερειακό επίπεδο.

Κύρια συμπεράσματα

Οι περιφερειακές οικονομικές ανισότητες εντός των χωρών του ΟΟΣΑ έχουν αρχίσει επιτέλους να μειώνονται, όμως παραμένουν σε υψηλά επίπεδα

Οι οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιφερειών μίας χώρας έχουν αρχίσει επιτέλους να υποχωρούν. Όμως, παραμένουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα και παρουσιάζουν διαφορετικές τάσεις στις διάφορες χώρες. Από το 2000 και έπειτα το οικονομικό χάσμα μεταξύ των περιφερειών παρέμεινε σταθερό ή μειωνόταν στις μισές από τις χώρες του ΟΟΣΑ, όμως διευρυνόταν στις άλλες μισές. Για παράδειγμα, στο Μεξικό, τη Νέα Ζηλανδία και τη Χιλή οι περιφερειακές οικονομικές ανισότητες μειώθηκαν σημαντικά. Αντίθετα, οι ανισότητες αυξήθηκαν στις χώρες που επλήγησαν περισσότερο από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση (π.χ. οι χώρες της Νότιας Ευρώπης ή η Ιρλανδία), αν και υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις αντιστροφής της τάσης αυτής κατά τα τελευταία χρόνια.

Κατά τις πρόσφατες εργασίες του ΟΟΣΑ εντοπίστηκαν οι παράγοντες στους οποίους οφείλονται οι αντίθετες τάσεις αναφορικά με τη χωρική διάσταση της παραγωγικότητας εντός των χωρών. Κατά μέσο όρο, οι περιφέρειες με υψηλότερη ειδίκευση σε ένα εμπορικό τομέα, που συνεπάγεται μεγαλύτερη έκθεση στο διεθνή ανταγωνισμό, ή οι περιφέρειες που γειτνιάζουν με μία πόλη ανέκτησαν γρηγορότερα το χαμένο έδαφος σε σχέση με τις πιο ευημερείς περιφέρειες της χώρας τους. Για παράδειγμα, οι αγροτικές περιοχές κοντά σε μία πόλη μείωσαν το χάσμα παραγωγικότητας με τις αστικές περιοχές κατά 3 εκατοστιαίες μονάδες από το 2010 και έπειτα.

Επιπλέον, οι περιφέρειες πρωτευουσών προσαύξησαν την οικονομική τους βαρύτητα κατά τις δύο περασμένες δεκαετίες. Ως κέντρα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας, η δημιουργία επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας από νέες εταιρείες είναι πάνω από 60% υψηλότερη στις πρωτεύουσες.

Πολλές πτυχές που αφορούν την ποιότητα της ζωής βελτιώθηκαν σχεδόν παντού, όμως οι πηγές εισοδήματος και οι εργασιακές ευκαιρίες παραμένουν συγκεντρωμένες στις μεγάλες πόλεις και σε ορισμένες περιφέρειες.

Στη μεγάλη πλειονότητα των περιφερειών, πολλές διαστάσεις της ευημερίας βελτιώθηκαν από το 2000 και έπειτα συμβάλλοντας στον περιορισμό των περιφερειακών χασμάτων. Η διαπίστωση αυτή αφορά ιδίως το εκπαιδευτικό επίπεδο, το προσδόκιμο ζωής και την ασφάλεια. Όμως, άλλες σημαντικές πτυχές όπως η εργασία και το εισόδημα δε βελτιώθηκαν παντού. Η εύρεση εργασίας παραμένει πολύ πιο δύσκολη σε ορισμένες περιφέρειες. Οι νέοι ενήλικες θίγονται περισσότερο και τα ποσοστά ανεργίας των νέων παραμένουν πάνω από 50% σε μερικές περιφέρειες, όπως η Ήπειρος στην Ελλάδα και η Καλάμπρια στην Ιταλία.

Οι προκλήσεις στην αγορά εργασίας επηρεάζουν άμεσα τις εισοδηματικές ευκαιρίες. Το επίπεδο του εισοδήματος των κατοίκων των μητροπολιτικών περιοχών είναι 21% υψηλότερο από εκείνο των κατοίκων άλλων περιοχών. Όμως τα επίπεδα τιμών, ιδιαίτερα όσον αφορά τη στέγαση, επίσης τείνουν να είναι υψηλότερα σε μεγαλύτερους αστικούς οικισμούς. Για παράδειγμα, ενώ τα νοικοκυριά δαπανούν κατά μέσο όρο περίπου 20% του εισοδήματός τους για τη στέγαση, στο Όσλο της Νορβηγίας οι δαπάνες στέγασης μπορούν να ανέρθουν σχεδόν στο 40%.

Για την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς απαιτείται η αντιμετώπιση των ανισοτήτων σε όλα τα χωρικά επίπεδα

Οι ανισότητες δεν υφίστανται μόνο μεταξύ, αλλά και εντός όλων των περιφερειών και των πόλεων. Οι μεγάλες ανισότητες μπορούν να επιφέρουν τον αποκλεισμό από τις ευκαιρίες απασχόλησης και, ως εκ τούτου, από τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης υπονομεύοντας μακροπρόθεσμα την κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα. Στις μητροπολιτικές περιοχές οι ανισότητες μπορούν να είναι πολύ μεγάλες σε επίπεδο συνοικίας, καθώς τα πιο εύπορα νοικοκυριά τείνουν να ζουν πιο απομονωμένα σε συγκεκριμένες συνοικίες σε σύγκριση με άλλες εισοδηματικές ομάδες. Για την προώθηση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, είναι βασικό όλοι οι άνθρωποι να έχουν πρόσβαση στις ευκαιρίες, στην απασχόληση και στις υπηρεσίες. Η πρόσβαση στην παροχή υπηρεσιών, για παράδειγμα, διαφέρει σημαντικά ακόμα και εντός της ίδιας μητροπολιτικής περιοχής. Περίπου το 87% των κατοίκων κεντρικών και πυκνοκατοικημένων συνοικιών μπορούν να μεταβούν σε νοσοκομείο σε 30 λεπτά με το αυτοκίνητο, έναντι μόνο 57% των κατοίκων λιγότερο κεντρικών αστικών ζωνών.

Η προώθηση της συμμετοχής όλων των ανθρώπων στην επίτευξη της οικονομικής ανάπτυξης είναι σημαντική για την προαγωγή της προόδου σε όλους τους τόπους. Μολονότι οι διαφορές μεταξύ των φύλων στα ποσοστά απασχόλησης έχουν ελαφρώς μειωθεί από το 2000 και έπειτα, σε ορισμένες περιφέρειες στο Μεξικό, την Τουρκία, τη Χιλή, την Ιταλία και την Ελλάδα τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παραμένουν κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από αυτά των ανδρών. Μεταξύ των μεταναστών στις περιφέρειες του ΟΟΣΑ, τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών είναι κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από αυτά των ανδρών. Δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος της ανισότητας δημιουργείται τοπικά και καθώς το μεγαλύτερο τμήμα των δαπανών διατίθεται συνήθως στην εκπαίδευση, την υγεία και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες, ο ρόλος των υποεθνικών αρχών στην προώθηση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς είναι σημαντικός.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *OECD Regions and Cities at a Glance 2018*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_cit_glance-2018-en